

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ДИТИНСТВА
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ II Всеукраїнської
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
для НАУКОВЦІВ,
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ,
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ,
АСПІРАНТІВ,
МОЛОДИХ УЧЕНИХ**

**24 жовтня 2025 р,
м. ОДЕСА**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ДИТИНСТВА
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції
для науковців, педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти,
аспірантів, молодих учених

(24 жовтня 2025 р, м. Одеса)

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 5 від 30 жовтня 2025 року)

Рецензенти:

Ковтун О. В. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземних мов і перекладу, ДНП «Державний університет «Київський авіаційний інститут» (м. Київ, Україна)

Княжева І. А. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна)

Організаційний комітет:

Богущ Алла Михайлівна, дійсний член НАПН України, академік, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Березовська Людмила Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Найда Руслана Григорівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної освіти;

Діхтяренко Станіслава Вадимівна, викладач-асистент кафедри теорії та методики дошкільної освіти.

Сучасні освітні технології у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти: зб. наукових праць за матеріалами II Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса, 24 жовтня 2025 р. / за ред. Л. Березовської. Івано-Франківськ : НАІР, 2025. 260 с. ISBN 978-617-8768-09-6

До збірника увійшли тези доповідей учасників II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні освітні технології у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти». У представлених роботах висвітлено актуальні питання впровадження освітніх технологій у процес підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти в умовах сучасного інформаційного простору; розглянуто інноваційні підходи до професійного становлення фахівців; проаналізовано зарубіжний досвід розроблення та реалізації освітніх інновацій у системі дошкільної освіти.

Збірник призначено для науково-педагогічних, педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, аспірантів, молодих учених, а також усіх, хто цікавиться проблемами розвитку сучасної дошкільної освіти.

Матеріали розміщено в авторській редакції. Відповідальність за зміст матеріалів, їхню відповідність вимогам чинного правопису і достовірність фактів та статистичних даних несуть автори

забезпечує їх гармонійний розвиток. Для майбутніх фахівців дошкільної освіти важливо не лише знати методики логопедичної роботи, а й уміти творчо застосовувати інноваційні технології, що відповідають сучасним вимогам освітнього простору.

Література

1. Гавриш Н. В. Теорія і практика розвитку мовлення дітей дошкільного віку. Київ : Видавництво НПУ ім. М. Драгоманова, 2018. 356 с.
2. Колупасва А. А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи. Київ : А.С.К., 2019. 312 с.
3. Сапранкова І. Г. Використання інноваційних технологій в групі дітей з порушенням мови. Інноваційні технології в дошкільній освіті: Збірник абстрактів Міжнародної науково-практичної інтернетконференції, м. Переяслав-Хмельницький, 28-29 березня 2018 р. / за заг. Ред. Л. О. Калмикової, Н. В. Гавриш. Переяслав-Хмельницький: ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». 2018. 266 с.
4. Mayer R. E. Multimedia Learning. Cambridge University Press, 2021. 368 р.
5. Наказ МОН України від 12.01.2021 № 33 «Про затвердження Базового компонента дошкільної освіти».

Людмила ЮЩИК,
здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
Мукачівський державний університет, м. Мукачево

ЦІННІСНІ УСТАНОВКИ ВИХОВАТЕЛЯ ЯК ДЕТЕРМІНАНТИ ВЗАЄМОДІЇ З БАТЬКАМИ ДІТЕЙ РАННЬОГО ВІКУ

У сучасних умовах трансформації суспільства, посилення соціально-економічних викликів і кризи цінностей особливої значущості набуває проблема формування морально-ціннісних орієнтирів у педагогічній діяльності. Вихователь закладу дошкільної освіти є тією ланкою, яка поєднує

сім'ю та освітній простір, забезпечуючи гармонійний розвиток дітей раннього віку.

Гуманістичні тенденції сучасної освіти змінюють роль педагога, який із носія знань перетворюється на партнера, фасилітатора освітнього процесу, здатного вибудовувати довірливі стосунки з батьками дітей раннього віку. Відтак, саме ціннісні установки вихователя визначають якість його професійної діяльності, характер спілкування з родиною та рівень ефективності взаємодії.

У контексті воєнного стану, соціальної нестабільності та підвищеного психологічного навантаження на батьків, особливого значення набувають моральна стійкість, етична культура й гуманістична спрямованість вихователя. Отже, дослідження ціннісних установок педагога як детермінант партнерської взаємодії з батьками дітей раннього віку є своєчасним і суспільно значущим.

Проблема ціннісних установок особистості педагога відображена у працях як вітчизняних, так і зарубіжних науковців, серед яких І. Бех, О. Сухомлинська, Н. Побірченко, О. Савченко, Л. Хоружа, І. Княжева, О. Козак, а також зарубіжні дослідники – М. Rokeach, S. Schwartz, K. Aldrup, C. Sør, K. Fujisawa та інші.

У центрі уваги вітчизняних дослідників стоїть формування морально-етичних орієнтирів вихователя, що визначають характер його професійної діяльності. Так, І. Бех трактує ціннісні установки як «внутрішні моральні орієнтири поведінки, що виявляються у вчинках і діях людини», підкреслюючи їхню роль у моральному саморозвитку педагога [1, с. 45]. На думку О. Сухомлинської, система цінностей є духовним ядром професії вихователя: лише педагог, який сам дотримується гуманістичних переконань, здатен формувати їх у дітей [5, с. 76]. У працях О. Савченко акцентується увага на педагогічній культурі як відображенні ціннісних орієнтацій, що регулюють стиль взаємодії з батьками вихованців [4, с. 295].

Сучасні українські дослідниці І. Княжева, О. Козак та Л. Хоружа розглядають ціннісні установки вихователя в контексті його професійного становлення [2; 3; 6]. На їхню думку, вони формуються не лише під впливом освіти, а й у процесі міжособистісної комунікації, педагогічної практики, самоаналізу та рефлексії. Л. Хоружа наголошує, що педагог має не просто декларувати гуманістичні ідеали, а щоденно реалізовувати їх у спілкуванні з дитиною та її родиною, перетворюючи цінності на реальні поведінкові орієнтири [6, с. 201].

У зарубіжній науковій традиції акцент робиться на зв'язку ціннісних установок із професійною етикою педагога. Так, М. Rokeach визначає цінність як стійке переконання у бажаності певного типу поведінки, тоді як S. Schwartz у своїй теорії універсальних цінностей підкреслює їх культурну зумовленість і соціальну варіативність [10; 11]. У дослідженнях К. Aldrup ціннісні установки педагога пов'язуються з розвитком емпатії, морального судження та психологічної готовності до партнерської взаємодії з батьками дітей раннього віку [7, с. 15].

Як підкреслюють науковці, цінності є глибинними регуляторами людської поведінки, що поєднують когнітивну, мотиваційну та емоційну сфери особистості в єдину смислову систему. Відтак вони не лише визначають світогляд педагога, а й опосередковують його комунікативні дії та вибір стратегій взаємодії з батьками дітей раннього віку. Якщо ціннісна система вихователя ґрунтується на принципах довіри, співробітництва та поваги, його педагогічна діяльність набуває партнерського характеру, що забезпечує ефективний діалог між закладом дошкільної освіти та родиною.

Дослідження S. Kost, O. Haida доводить, що культура слухання і цінність діалогу є основними маркерами професійної зрілості вихователя. Саме вони визначають здатність педагога налагоджувати ефективну співпрацю з батьками, особливо в ситуаціях непорозуміння чи емоційного напруження [9, с.90]. Аналогічні результати подає K. Fujisawa et al., підкреслюючи, що щоденна комунікація між вихователями та батьками посилює відчуття

спільної відповідальності за розвиток дитини й формує атмосферу взаємної довіри [8, с. 40].

Отже, ціннісні установки вихователя виступають детермінантами не лише особистісного стилю, а й професійної ефективності. Вони визначають готовність до діалогу, здатність приймати батьків як рівноправних партнерів і забезпечують етичну основу педагогічної взаємодії. У реальному освітньому процесі ці установки проявляються через емпатійне слухання, повагу до різних виховних стилів, тактовність, відкритість до співпраці, уміння регулювати емоційні ситуації. Формування таких якостей у майбутніх вихователів має стати одним із пріоритетів сучасної педагогічної освіти.

Новизна проблеми полягає в тому, що сьогодні педагог має діяти в умовах соціальної турбулентності – війни, міграцій, цифрових змін. Це вимагає не лише фахових знань, а й ціннісної стійкості: здатності залишатися доброзичливим, врівноваженим і відкритим навіть у ситуаціях психологічного виснаження. Тому розбудова програм розвитку емоційного інтелекту, емпатії, культури діалогу має бути інтегрована у професійну підготовку вихователів закладів дошкільної освіти.

Таким чином, ціннісні установки вихователя – це не абстрактна категорія, а реальна рушійна сила педагогічної взаємодії. Вони визначають якість партнерства з батьками, етичний клімат групи та рівень психологічної безпеки дітей. Вихователь, який керується гуманістичними орієнтирами, стає не лише професіоналом, а й моральним лідером, що утверджує цінність довіри, любові та взаємоповаги як головних засад виховання дитини раннього віку.

Література

1. Бех І. Д. Ціннісна спрямованість особистості як педагогічна категорія. Київ: Либідь, 2022. С. 45.
2. Княжева І. В. Ціннісна парадигма сучасного педагога. Одеса: ПНПУ ім. Ушинського, 2024. С. 108–110.

3. Козак О. П. Педагогічні умови формування ціннісних установок майбутніх вихователів ЗДО. *Педагогіка і психологія*. 2025. № 2. С. 48–53.
4. Савченко, Л. О. Проблема формування ціннісних орієнтацій. *Педагогічні науки*. 2020. №2. С. 295–298.
5. Сухомлинська О. В. Освіта і педагогічна культура в контексті європейських цінностей. Київ: *Педагогічна думка*. 2023. С. 76–77.
6. Хоружа Л. Л. Професійно-ціннісні орієнтації майбутніх педагогів: теоретико-прикладний аспект. Чернівці: Рута, 2023. С. 201–203.
7. Aldrup K., Klusmann U., & Lüdtke O. Teacher empathy and emotional support: A meta-analysis. *Educational Psychology Review*. 2022. P. 15–16.
8. Fujisawa K. et al. Daily communication between childcare staff and parents enhances parental self-efficacy. *Early Childhood Research Quarterly*. 2025. P. 40–42.
9. Kost S., Haida O. Listening Culture in Preschool Educators' Professional Interaction. // *Visnyk of Lviv University. Series Pedagogy*. 2024. Vol. 41. P. 90–100.
10. Rokeach M. *The Nature of Human Values*. New York: Free Press, 2022. P. 25.
11. Schwartz S. H. Basic human values: Theory, measurement, and applications. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 2021. P. 288–290.

ЗМІСТ

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ

Баратюк А.

Віртуальна реальність як інноваційний інструмент професійної підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти..... 3

Березовська Л.

Інноваційна діяльність як чинник професійного зростання майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти..... 7

Богущ А.

Сучасні технології духовного розвитку особистості педагога..... 12

Борова В.

Використання чату GPT студентами спеціальності «Дошкільна освіта» в процесі виконання творчих завдань з розвитку мовлення дітей..... 17

Діхтяренко С.

STREAM-освіта у професійній підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до дослідно-експериментальної роботи з дітьми старшого дошкільного віку 21

Lysenko O., Y. Kovalchuk

Social-psychological aspects of conflictological counseling..... 26

Lystopad O.

The innovative potential of empowerment pedagogy in training future preschool education specialists in the context of digitalization 30

Маліновська Н.

Формування медіакомпетентності майбутніх фахівців дошкільної та спеціальної освіти засобами діяльності студентської медіагрупи..... 35

Мисик О.

Інтерактивні платформи у формуванні комунікаційної компетентності майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти..... 40

Потапчук Т.

Інтерактивні методи у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти в сучасному інформаційному просторі..... 48

Чекан О., Д. Сікора.

Інноваційні освітні технології логопедичної роботи в дошкільній освіті .. 52

Ющик Л.

Ціннісні установки вихователя як детермінанти взаємодії з батьками дітей раннього віку..... 55

Ясінковська О., Л. Березовська.

Формування готовності майбутніх вихователів до розвитку творчості дітей дошкільного віку 60

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**«СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»**

**Збірник наукових праць
II Всеукраїнської науково-практичної конференції
для науковців, педагогічних працівників, здобувачів вищої
освіти,
аспірантів, молодих учених**

24 жовтня 2025 р.

За загальною редакцією Л. Березовської

ISBN 978-617-8768-09-6

Формат 60х84 1/16. Папір офсетний.
Друк цифровий.
Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. арк. 15,11
Наклад 50 прим.

**ВИДАВНИЦТВО
“НАІР”**

Івано-Франківськ, вул. Височана, 18,
Тел. (050) 433-67-93
email: fedorynrr@ukr.net

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
№4191 від 12.11.2011р.

